

— Vi vil prøve å stimulere unge mennesker til å slå seg ned i bygda, seier Bjarne Hjelle. Byggjefeltet ligg i området i bakgrunnen.

Nordmenn

er eit pussig folkeslag. Tagale, alvorlege, vanskelege å koma inn på livet. Forklaringsa skal vera å finna i naturtilhøva her nord. Høge fjell som stengjer for samkvem folk i melom, lange, hårde og mørke vintrar som tærer og slet på sjel og lekam. Ikke rart nordmenn er dystre.

Forviller dei seg utanlands, derimot tar dei straks opp. Og det til gangs — dei vert storkefesta, brautande, høge på pæra.

Kven har ikkje hørt nordmann skildra på denne måten?

Men vi er ikkje slike, ikkje alle. Nyleg hadde vi glede av å dela bord både med andre nordmenn og utlendingar i ein storby på kontinentet. Ein av nordmennene var svært så pratsom — slik han etter regelen vel skulle vera. Men det var ikkje skryt og glansbilete av fjordar og fjell han presenterte for utlendingane.

Nei, det sto heller dårleg til i gamle Noreg. Nokre stakkars heimfingar, meinte mannen, utan kjennskap til kva som rørte seg ute i den store verda. Einaste staden nordmenn kjente, var staden dei budde på — og kan henda Gran Canaria. Nordmenn interesserte seg ikkje for nyhende frå utlandet, og kjente ikkje til andre lands historie — med unntak av litt kunnsskap om Tyskland, då, grunna kri- gen...

Umogelige kommunikasjonar mellom de små byane gjorde menneskeleg samkvem bortimot illusiv. Dessutan lika vi oss best heime. Difor bygger vi hus med peis, slik at vi kan sitja varmt heime i stova og kosa oss.

Utlendingane lydde med interesse og store auga til skildringane. Vi lydde og med veksande interesse — mest for forteljaren. Han overtydde oss om at biletet av brautande nordmenn i utlandet ikkje altid held stikk.

Husmannsånd lever framleis.

Pjotr.

Bønder lagar byggjefelt, vil berge utkantmiljøet

BT STRYN: Sentrale bustadfelt og byråkratiske vanstrar under arbeidet for spreidd bygging skal ikkje lengre tappe Heggjabygda i Nordfjord for blod. To av grunneigarane har teke kartet i eigne hender for å setje rundt eit alternativ: bustadfelt lagt ut på privat

som forsterka den negative tendensen og misnøyen med kommunale disposisjonar. Det norte også opp under kravet om regulering av kommuneegrensene med overføring frå Eids til Hornindal, noko som ikkje vann fram. Folketalet i Eids har gått til styresmakten i Eids kommune med krav om godkjennin for sine eigne byggjefelt-plana. Dei har luktast med det.

Folketalet i Heggjabygda har gått ned gjennom ei årrekke. Det ført til at dei miste skulen sin, noko

initiativ i utkantgrenda for å stoppe folkeflyttinga. Tilbodet går til unge menneske frå eit lokalsamfunn som gjerne vil overleve i fjell-landskapet på nordflanken i Sogn og Fjordane.

er det lagt kabel for telefon. Kommunen er oppmøda om å ta på seg veg og kloakk mot refusjon. Samla reknar vi med at det skal bli mykje billegare å bygge her oppen enn i byggjefelt ved kommunenesenteret Nordfjorddeid.

— Tida vil synne om nokon vil gripe denne redningsplanken i et lokalsamfunn. Det er 20 kilometer til Nordfjorddeid, der vi finn arbeidsplassane, og mange meiner kan hende det er i lengste laget. På den andre sida trur vi at ei utkant-

grend som Heggjabygda har verdier som veg opp kommunikasjonsmessige ulemper.

Hjelle understreker til sist at det kan vere for sent å arbeide for frigjiving av tomtar den dagen unge mennesker melder interessa si. Ofte er den vegen søknadene må gå, så lang at det blir gjeve opp, men flytting til ledige tomtar på mer sentrale felt som resultat.

— Difor er det viktig også for ei utkantgrend å ha ledig og byggjeklar tomtreserve, seier Bjarne Hjelle.

Arbeidstilsynet avgjør videre dykking i Skånevik

STAVANGER: Statens Arbeidstilsyn vil innen kl. 15 mandag orientere Norsk Hydro og Statoil om det vil tillate at froskemannen går ned på 320 meters dyp for å rydde opp etter det avlyste nørseveiseforsøket i Skånevikfjorden, opplyser direktør Odd Højdahl.

Højdahl fikk søndaag muntlig rapport fra de representanter Arbeidstilsynet har hatt i Skånevik etter ulykken der den 28 år gamle dykkeren David Hoover omkom.

Den skriftlige rapporten vil foreligge mandag. Først når den er nøy stundert, vil Arbeidstilsynet ta den endelige avgjørelse.

Arbeidet med å rydde opp vil trolig ta fire-fem timer, og Højdahl understreker at det i vurderingen vil bli lagt vekt på den psykiske belastningen de gjenværende har vært utsatt for. Legen ombord i lekteren står i kontakt med dykkerne og vurderer dette forholdet, sier Højdahl.

Højdahl fikk også muntlig rapport fra de representanter Arbeidstilsynet har hatt i Skånevik etter ulykken der den 28 år gamle dykkeren David Hoover omkom.

Tyverier fra leiligheter

Det er i helgen løp meldt om mange innbrudd og tyverier i leiligheter i Bergen, og frekkest har den tyven vært som stjal en veske med 600 kroner fra et soverom i Fredrik Melchers gate. Trass i at det oppholdt seg folk i stuaen, har tyven lønt inn fra en bakgang, gjennom kjøkkenet og inn på soveværelset og kom seg unna.

Ved innbrudd i en leilighet i Adolf Bergs vei er stjålet en radio/kassettspiller, og et reise-TV er tatt ved innbrudd i leilighet i Harald Hårfagres gate. Det har også vært innbrudd i en kjellerleilighet i Hermann Grans vei, og der er stjålet lommebok med 500 kroner og en del mat og drikke. En ny skinnjakke ble stjålet ved innbrudd i en hybel i Edvardsens gate. En navngitt person er meldt for dette innbruddet.

Moped-tyveri

En Suzuki moped med kjennetegn SP-5668 er meldt stjålet ved Forum kino.

Oslo : Prisdirektør Charles Philipson vil med det aller første ha et møte med riksadvokat L. J. Dorenfeld for å drøfte de nærmere detaljene omkring håndhevelsen av prisstoppen som gjøres gjeldende fra mandag.

— Vi akter å legge oss på en meget streng håndhevelse av prisstoppen — alle overtredelser vil umiddelbart bli politianmeldt, sier Philipson til Arbeiderbladet.

Han vil foreløpig ikke uttale seg om hvilke tiltak som senere skal avlyse prisstoppene.

Prisdirektoratet skal tirsdag ha et møte med forbruker- og administrasjonsdepartementet for å drøfte et utkast til nærmere utforming av prisstopp-bestemmelsene.

Nordmenn godtar lavere inntekt

Oslo : Norske lønnstakere mener det er rimelig at de får uendret eller lavere realinntekt i 1978, går det fram av en undersøkelse som Markeds- og Mediainstittutet har utført for Dagbladet.

56 prosent av samtlige spørte i undersøkelsen svarer at de finner det rimelig om de ikke får noen økning i den disponibele realinntekten i 1978 og 22,7 prosent mener det er rimelig med en nedgang. 15,7 prosent finner det rimelig med en økning.

Skånevikulykken - hva så?

Av dykkelege Jens Smith-Sivertsen

Et i dobbelt forstand kostbart eksperiment er blitt stanset i Skåneviksfjorden. Planene har vært gjennomgått av Arbeidstilsynet, Oljedirektoratet og Norsk Undervannsinstitutt. Ingen har funnet grunn til å frarå eksperimentet. Utover dette har planlegging og forberedelser vært omgitt mye hemmelighetskremmeri.

Forsøket mislyktes i den inndeles fasen. Et menneskeliv gikk tapt. Årsaken er foreløpig ikke fastslått, og derfor har man kloklig ikke villet fortsette forsøket. Men burde dette eksperimentet i det hele tatt vært satt i gang, attpåtid med statlig velsignelse? Til det kan det neppe svares hverken et entydig ja eller nei, men jeg har en følelse av at økonomi og teknologi i dette tilfellet har skjøvet hensynet til menneskets sikkerhet i bakgrunnen. Noen vil kanskje minnes overlege Grans advarende ord i et innlegg i BT sommeren 1976.

Vi må anta at det ut fra en faglig vurdering var overveiente sannsynlig at eksperimentet ville bli vellykket. Man ville å sá fall kunnet bruke dette som argument for rørledning til Sotra, fordi et av de viktigste motargumenter var tilbakavisert. Et vellykket forsøk kunne ledet til den litt raske slutning at det lar seg gjøre, ikke bare å legge, men også reparere rørledninger i Norskerenna. Men en ting er å utføre en slik operasjon under ideelle forhold i Skåneviksfjorden. En helt annen ting er å gjennomføre liknende sveiseoperasjoner under realistiske forhold i Nordsjøen.

I dag foretas det praktisk arbeidsdykking ned til 150–200 m, mens rekorden for dykking i sjøen, satt i 1977, er på 501 m. For dybedråmdelen 200–500 meter har en foreløpig meget liten kunnskap når det gjelder arbeidsdykking i sjøen til 320 m er derfor meget begrenset, noe som burde mane til forsiktighet.

Det er særlig tre forhold som gjør det farefullt å dykke til så store dypt:

Varmetapet, særlig via åndedrettet. Kommunikasjonsproblemer p.g.a. taleforvringning. Pustemotstand.

De førstnevnte finnes det i dag brukbare tekniske løsninger som kan kompensere. Så forutsatt at det ikke oppstår tekniske feil, er det pustemotstanden (ved siden av psykologiske faktorer) som er hovedproblem og den viktigste begrensende faktor. Selv om en vedlikeholder dykkingen over 200 meter, mener jeg det er **ufsorsvarlig** å legge rørledninger på så store dypt i dag **dersom man er avhengig av**

Nye Sognefjord-ruter därlegare for Solund

BT Hyllestad 13. I brev til Fylkesbaatane vedkommende ferjetrafikken i Ytre Sognefjord gjev Hyllestad Samferdselsnemnd uttrykk for synsmåtar som Solund kommune oppfatter som eit bakhaldsattak på det etablerte treksambandet. Det vert i brevet gjort framlegg om at Solund sitt samband med Rutledal — Rysjedalsvika vert utskilt frå gjennomgangsruta til og fra Bergen. Vidare ynskjer nemndat at alle turar til og frå Brakhella må gå om Rutledal. Dette vert grunngjeve ved at ein dà vil få betre resitelset til gjennomgangsrutene forutan at Solund «vil være best tent med eit slik ruteordning».

Dette vert og gjort framlegg om at direkte-turane mellom Rysjedalsvika og Brakhella måndag/onsdag kl. 14 ført bort fordi rutesystemet då vil verte enklare å forstå for gjennomgangsreisande. Desse «middagsturane» til Solund var elles menta som ei prøveordning, skriv nemndat som meiner med ei 30 bilars ferje som «Sandøy», skulle dei framsette krava kunne

imøtekommast for tværsambandet.

— Dette er eit så viktig samband for området at ein burde freista å løya det i fellesskap. Eit isolert framstøt for berre ein del av sambandet kan forkludre og øydelegge. Ein må ikke gløyme at det er tre likeverdige partar eller anløp med i bilet. Solund kan ikke akseptere dårlegare anløpsfrekvens for Krakhella. Vi er klar over at det er viktig med godt tværsamband over Ytre Sognefjorden, men skal det betrast med fleire turar, lyt Solund ha si eiga ferje. Det kan vi einast om, seier ordførar Steinar Krakhellen. Han understrekar at det einsteds opplegget som Hyllestad Samferdselsnemnd slår til lyd for, vil skade Solund og det kan ein ikkje umalande finne seg i.

Ordføraren minner om at tre-kantsambandet kom i stand ved sammetid på initiativ frå Fjaler Samferdselsnemnd, og saman burde desse utkantkommunane arbeide for å styrke ferjetrafikken i området, meiner ordfører Krakhellen.

Bustadveg i Os til Miljødepartementet

Miljøverndepartementet har no fått saka om vegplanen for det nye bustadfeltet som Bergen og Omegn Boligbyggelag skal byggja ut i Varåsen i Os, Småhaugane. Det er Velforeningen Varåsen II som har anka saka inn for departementet med trafikktryggleik som viktigste grunngjeving.

Velforeninga har fleire gonger teke saka opp med kommunen, utan at det har ført til endringar i planen. Arbeidet på feltet er sett i gang. Småhaugane vil etter gjeldande plan få vegutbygging sams med Øvre Varåsen. Trafikken kjem til åuka sterkt. Velforeninga Varåsen II peikar på at det alt har vore to påkørsler på denne vegen, og meiner at borna kjem til å verte utrygge når dei nye husa er innflytta. I staden for denne vegplakken, merker foreninga at Småhaugane bør få utlysing til andre sida, ut i den såkalte Industrivegen. Kommunen har vedteke at det skal lagast mellombelu og veg for anleggstrafikken her, men vil ikkje gjera det til permanent løysing. Hovudgrunnen er uvissa om den framtidige traseen for riksveg 14, forøvrig teknisk. Difor er det viktig også for ei utkantgrend å ha ledig og byggjeklar tomtreserve, seier Bjarne Hjelle.

teke omsyn til at ei ny vegløysing kan seinka utbygginga, og dermed skape vanskar for lokale handverkar.

Tore H. Lehrmann i velforeninga seier til Bergens Tidende at han tykkjer argumenta er veike. For det første er det få som ønsker den nye riksveg 14 slik han er skissert. For det andre meiner han at den alternative bustadveg-traseen ikke krev omregulering av feltet. Derned vert det ikkje tale om utsetting av prosjektet. Han minner i denne sammenhengen om at velforeninga i lang tid har arbeidet med saka. Tilhøvet vart første gongen teke opp i februar 1976. Han meiner difor at ansvaret for ei eventuell seinkning av prosjektet må leggjast anna stad. Lehrmann kritiserer at arbeidet vart sett i gang før gleggristen var gått ut.

FRÅ SVEIO TIL STRYN

VEG TIL MALTVIKNESET

Rådmannen i Askøy meiner at kommunen ikkje kan overta vegen til Maltvikneset for kommunalt vedlikehald før vegen er utbetra slik kommeineingeniøren har gjort framlegg om.

OLJEGRUSING

Oljegrusinga på kommunale vegar må forsterast, meiner rådmannen i Askøy. Formannskaper skal i morgen drafta kommuneingeniøren kostnadsoverslag på 100.000 kvar, vegdekke til 2.115.000 kroner.

DISKRIMINERANDE

Bømlø skulestyret har drafta utlånsreglar for skulane i kommunen. Det vart diskusjon om det i reglene skulle takast med at skulane ikkje kan nytast til offentleg dans. Ein av representantane mente det var diskriminerande å nekta dans for dei elevar og føredre som aksepterer dans.

STOR FERJE OVER DALSFJORD?

Kapasitet i ferjesambandet over Dalsfjorden mellom Dale og Eikenas må aukast vesentleg, meiner samferdslenemnden i Fjaler. På kort sikt må ferja gå oftere, men målet må støtte ferje i dette sambandet.

MEIR ØKSEBRUK I GULEN

Gulen Skogteigarlag meiner at det vert hogge for lite skog i kommunen. Eit resultat av dette er at skogplantinga og ryddinga støggar opp. Den gode vinteren i fjor ga likevel bra resultat i skogen.

MOTELL I HØYANGER

Kjøpmann Olav Sæbøe har planar klare for kro, motell og bensinstasjon på service-tomta på Kyrkjebø. Motell-anlegget vil gje i alt 48 sengeplassar fordelt på 16 rom, i kro vert det mellom anna kafeteria og møte/festsal. Anlegget, som er kalkulert til 4,3 millioner kroner, vert truleg det mest moderne anlegget i Ytre Sogn.